25 de gener del 2013

Sant Pere Claver. Els primers estudis a Tàrrega

La vila de Verdú celebrà el passat diumenge dia 13 una gran jornada festiva en ocasió de la inauguració de l'any de sant Pere Claver, ja que aquest 2013 es compleixen els 125 anys de la canonització de l'Apòstol dels Negres, un missioner jesuïta verduní de caritat heroica, que va viure durant quaranta anys la seva vocació d'esclau dels esclaus. La diòcesi de Solsona, els Amics de Sant Pere Claver i els pares jesuïtes han programat una sèrie d'activitats commemoratives, les quals es desenvoluparan durant tot l'exercici amb peregrinacions i diversitat d'actes amb la participació de grups, parròquies i altres col·lectius. La cerimònia oficial d'obertura de l'esdeveniment tingué lloc, amb plena participació dels fidels, en el marc del bonic temple romànic de la parròquia de Santa Maria de Verdú, on es poden veure els frescos de Jaume Minguell. Aquest qui subscriu, a més d'assistir a la festa, ha elaborat un extens reportatge publicat per la revista diocesana *Solc* sobre la gran figura del nostre sant, Pere Claver. Un personatge universal que cal fer present que estigué directament vinculat a Tàrrega en la seva jovenesa i en els estudis.

El company d'aquest setmanari Ramon Boleda Cases, escriptor i historiador de la veïna vila, a la conferència feta a l'Ateneu i també en una de les col·laboracions a *Nova Tàrrega* del 2011, detallava el fet que quan Pere Claver decidí als tretze anys d'emprendre els estudis eclesiàstics estigué a Tàrrega, «primer amb el seu oncle capellà Mn. Joan Claver, beneficiat de l'església parroquial de Tàrrega, que després fou canonge a Solsona, anant i venint cada dia amb la cartera al coll en bandolera, saltant i corrent pel camí vell, d'una hora escassa de camí. Els biògrafs asseguren que estudiava lletres amb el seu oncle, llatí, català i castellà, no a Solsona, que poques vegades veuria Claver, sinó a Tàrrega».

D'altra banda, l'amic Boleda m'ha fet a mans el llibret *Pere Claver*, de Joan Gabernet (Editorial Claret, 1980), en què biografia aquest català universal. Al capítol titulat «Adolescència a pagès» fa referència expressa dels seus estudis caminant cap a Tàrrega. Diu: «Quan s'iniciaren les lliçons de gramàtica al nebot, quins mètodes i pedagogies va emprar el reverend mossèn Joan Claver, beneficiat de Tàrrega i després canonge de Solsona? No us ho sabré dir. Probablement alguns dels capellans de Santa Maria, a Verdú mateix, va entrenar el noi de cal Claver i d'altres bordegassos de la seva edat a destriar les primeres lletres i a traçar pals. Però aviat aprengué el camí de Tàrrega, a menys d'una hora a peu. Amb la cartera o la senalla al coll, en bandolera, i les mans a les butxaques, als hiverns tapat amb la bufanda fins a la punta del nas, sortia cap a Tàrrega perquè el senyor oncle el preparés millor. Encara avui es veuen trossos del camí de carro que va petjar el xicot... Una hora de camí als matins i una hora als vespres, a peu, no maten ningú, dels vuit anys en endavant almenys no mataven ningú en aquells temps que les mares deien als fills que els cansats fan la feina. Ben segur que el més petit dels quatre germanets Claver Corberó se'n va fer un tip d'anar de Verdú a Tàrrega sense bicicletes, amb el cavall de Sant Francesc». Més endavant, quan el jove Pere Claver tenia quinze anys, el 8 de desembre del 1595, rebia la tonsura clerical atorgada per Pere Jaume, «per la gràcia de Déu i de la Seu Apostòlica, bisbe de Vic», davant l'altar de la Mare de Déu del Roser de Verdú. Fins als setze anys estigué a la població per anar després a Barcelona i continuar, a l'Estudi General, els estudis eclesiàstics.

L'any 2013, dedicat a sant Pere Claver

Explicada la vinculació amb la nostra ciutat del jove Pere Claver, després proclamat sant pel Papa Lleó XIII (1888), ara és quan se'n compleixen els 125 anys de la canonització, fet que enguany es commemora amb solemnitat. Així com citàvem més amunt, s'obriren els actes d'aquesta efemèride el passat dia 13. Després de l'entrada solemne de la relíquia de sant Pere Claver, s'oficià una solemne missa amb l'assistència del bisbe de Solsona, Xavier Novell, i presidida pel superior provincial dels jesuïtes de Catalunya, P. Lluís Magriñà, juntament amb el rector de Verdú, mossèn Ramon Roca, a més d'una vintena de religiosos jesuïtes de la província catalana i el diaca Joan Novell. A l'homilia, el provincial P. Magriñà

destacà l'obertura i la importància de la sèrie d'actes dedicats a sant Pere Claver en el dit aniversari, fent tanmateix una breu biografia de la vida d'aquest preclar fill de Verdú, «amb paraules que ens segueixen anunciant avui la paraula de Déu». A les ofrenes es presentaren les biografies, els goigs i el cartell d'aquests 125 anys. A la festa, que omplí el temple, hi assistiren l'alcalde de la vila, Josep Riera, membres del consistori, a més del president de l'Associació d'Amics de Sant Pere Claver, David Tous, i la junta.

A la cloenda de la jornada, el bisbe Xavier Novell remarcà que era «un dia de joia i emoció en l'obertura de l'any de sant Pere Claver», anunciant també la visita pastoral a l'arxiprestat de Tàrrega en el transcurs de les setmanes vinents de febrer, en la qual es promouran iniciatives per conèixer i divulgar més encara la figura de Pere Claver. Pronuncià unes paraules d'agraïment el rector de Verdú, mossèn Ramon Roca: «És ara l'hora dels verdunins d'anar tots junts fent camí amb sant Pere Claver». La sentida festa acabà amb el cant dels goigs i la veneració de la relíquia que es guarda al seu santuari.

Dintre de la programació commemorativa fins al 15 de gener del 2014, entre altres coses hi haurà la inauguració de l'Alberg Sant Pere Claver per acollir els grups de pelegrins que fan el camí ignasià. Aquest alberg és situat al costat mateix del santuari de sant Pere Claver, on es troba la pila baptismal on fou batejat el sant. A la primera planta i al claustre es pot visitar el museu on hi ha la partida de bateig i molta documentació escrita i gràfica. Lloc important és l'habitació on nasqué l'infant Pere Claver, en què es pot venerar la santa relíquia de la costella del sant, dins de l'arqueta en què es transportà des de Cartagena d'Índies fins a Verdú.

Afegirem que la nostra població també està directament vinculada amb el camí ignasià, ja que és un lloc obligat de pas per aquells grups de pelegrins que cobreixen la ruta en el tram del Palau d'Anglesola fins a Verdú, fent estada al nou alberg, que és previst obrir-lo aquesta primavera. Després segueixen cap a Cervera, Igualada i Montserrat, fins a arribar a la cova de Sant Ignasi, a Manresa. Aquest camí comença a la casa natal d'Ignasi de Loiola, i té un recorregut de sis-cents cinquanta quilòmetres; està senyalitzat amb uns signes de color carbassa i es pot realitzar en vint-i-set etapes a través de cinc comunitats. Des que es va crear el camí la passada primavera, ja han passat per la vila verdunina nombrosos pelegrins de diversitat de països. Sens cap mena de dubte, aquest serà un any de notable relleu per a aquestes contrades.